

DĂTE CU PRIVIRE LA PROPRIETATEA RĂZEȘEASCĂ DIN SATELE COM. SECUIENI (JUD. BACĂU) ÎN SECOLELE XVII—XIX

de GHEORGHE BANU și FLORENTINA BANU

Dintre satele comunei Secuieni, județul Bacău, unele atestate documentar încă din timpul lui Alexandru cel Bun și urmașii acestuia la scaunul Moldovei¹, face parte și satul Fundeni, sat răzășesc, a cărui moșie, pe la sfârșitul secolului al XVI-lea, era împărțită pe doi „bătrâni” și anume : Banu și Harbuz².

Bătrînul Harbuz a vîndut lui Ionașcu Banu ooina sa, pricină de judecată, de-a lungul anilor, între urmașii lui Ionașcu Banu și cei ai bătrînului Harbuz³ și anume Manolache și Neculai Toptis, din care se trag Damaschineștii, care au încercat, de mai multe ori să reintre în posesia pămînturilor străbunului lor. Judecățile însă, punînd temei pe documentele prezentate de împričinați, au dat cîștig de cauză urmașilor lui Ionașcu Banu, care prezentau zapsul de cumpărare a pămînturilor lui Harbuz de către străbunul lor.

Ionașcu, după o spiță de neam găsită printre documentele păstrate în familia învățătorului Gheorghe Banu din satul Berbinceni, com. Secuieni, a avut șase feciori : Sava, cu moșie în Budești-Tutova, Grigore, Gheorghe, Nistor, Toader și Vasile.

Dintre aceștia, Nistor și Toader Banu sînt atestați documentar la 1661 ; într-un „Jurnal” al Judecătoriei ținutului Bacău, încheiat la 8 martie 1841, în urma unei judecăți, se rezumă astfel zapsul din 7169 (1661) martie 15 :

„Nistor și Toader Banu, feciorii lui Ionașcu Banu din Fundeni, vînd a lor dreaptă ocină și moșie din doi bătrîni medelnicerului Neculai Buhuș și în urmă au trecut zestre cătră Radu Racoviță”⁴.

Același zaps de vînzare este consemnat și în alt „Jurnal” al Judecătoriei ținutului Bacău, din 1845, iunie 16⁵.

Cartea de judecată a lui Ionichie, episcop al Romanului, de la 7273 (1765) mai 25, arată ca proprietar al moșiei Budești-Tutova pe Sava, feciorul lui Ionașcu Banul. Ana și Ioana, căsătorită Pentelei, fetele lui

1 D. Zaharia, *Date referitoare la trecutul satelor din com. Secuieni, jud. Bacău în secolele XV—XIX*, în *Carpica*, XIV, 1982, p. 203.

2 Gh. V. Banu, *Documente de familie*, manuscris, doc. nr. 9 din 23 iunie 1833.

3 *Ibidem*, doc. nr. 25 din 16 iunie 1845.

4 Vezi anexa nr. 1 și anexa nr. 2.

5 Gh. V. Banu, *op. cit.*, doc. nr. 25 din 16 iunie 1845.

Sava, vînd în 1685 moșia din Budești, pentru care Ștefan Banul și frațele său Vasile Banul fac jalbă de judecată împotriva lui Constantin Iurașcu vel comis pentru partea lor de moșie ce o au în Budești-Tutova „de la bătrînul lor ce l-au chemat Ionașcu Banul“⁶.

Judecînd după prezența fiilor săi la 1661 și a nepoatelor în 1685, se poate spune că Ionașcu Banu din Fundeni a trăit măcar cu trei-patru decenii mai înainte, adică în jurul anilor 1620—1630.

Despre generațiile anterioare, în stadiul actual al cunoștințelor, nu se pot spune prea multe lucruri. Un Banu vornic exista în anul 1521 (7019). La această dată, Ștefăniță voievod dăruia „panului Banul vornicul, lui Gagea ureadnic de Vaslui și Drăguș, un loc pustiu pe Sohului, mai sus de Bechea, ca să-și întemeieze sat“⁷. Vechiul toponim „Bechea“ este uzitat astăzi sub forma Pechea, sat în sudul Moldovei⁸.

În anul următor, la 21 april 1522, același domn întărea cumpărătura pe care vornicul Banu o făcuse în moșia Hădărăiești de pe Bîrlad⁹, iar în martie-iulie 26, i se întărea și o parte din satul Cioricești, care i s-a convenit lui, la împărțirea cu rudele sale¹⁰.

La 24 septembrie 1555 este amintit Banul stolnicul, căruia Alexandru Lăpușeanu îi dăruiește o poiană și un loc numit Dumbrăvița, pe Dimaci¹¹.

Un urmaș al acestor boieri trebuie să fi fost Pîntelei Banul din Cîrligătura, zis cel bătrîn, care trăia pe la 1540—1600, fiind tatăl a trei copii, atestați de documentele din 1618 și 1621 Pătrașco Banul de la Cîrligătura, Grozava și Stanca.

Cel diintii căsătorit cu Mărica, fiica Anei, nepoata lui Ion Gănescu (fratele lui Cozma Șarpe, cunoscutul boier din vremea lui Bogdan al III-lea și Ștefan cel Tânăr), a avut cinci copii: Vasile Banul, Maximian (probabil călugărit), Anușca, Drăguța, Tofana și Irina (căsătorită cu Ștefan Moimăscul, mare armaș). Vasile Banul este cunoscut din sfatul domnesco al lui Vasile Lupu, ca mare medelnicer (1637—1640, 1644—1647), mare jitnicer (1647—1650) și sol de Transilvania (1651)¹². El apare în documentele din perioada 1621—1658¹³, putîndu-se admite că a trăit aproximativ între 1600 și 1660, adică în aceeași vreme cu Ionașcu Banul din Fundeni.

6 *Ibidem*, doc. nr. 11 din 25 mai 1765.

7 *Documente privind Istoria României*, (D.I.R.) 1/XVI, nr. 160, p. 180; toate volumele citate fac parte din seria A Moldova.

8 Al. Obreja, *Cîteva cercetări de toponimie geografică a Moldovei*, în „Lucrările Seminarului geografic „D. Cantemir“, nr. 3, 1982, p. 263.

9 Th. Codrescu, *Uricariul*, sec. XVIII—XIX, nr. 1871, p. 97.

10 *D.I.R.*, 1/XVI, nr. 172, p. 195.

11 *Ibidem*, 2/XVI, nr. 85, p. 95.

12 Șt. Mețes, *Domni și boieri din țările române în orașul Cluj*, Cluj, 1935, p. 69.

13 N. Stoicescu, *Dicționar al marilor dregători din Țara Românească și Moldova*, sec. XIV—XVII, București, 1971, p. 343.

Pintelei Banul cel bătrîn din Cîrligătura are case la Cucuteni	— Pătrașco Banul de la Cîrligătura	— Vasile Banul 1621—1658
	— Mărica, fiica Anei, nepoata lui Ion Gănescu.	— Alexandra (Mihăilescul ?)
	1621 în ținutul Roman Băiceni, Cărăulești, Ciutu- rești	— Maximian (călugărit ?)
	— Grozava	— Anușca
	1618	— Drăguța
	— Stanca	— Gutul
	1618, 1622	— Gligorie
		— Tofana
		— 1653
		— Irina
	— Ștefan Moimăscul 1622 (ii revin casele și biserica din Cucuteni în urma pricinii cu Stanca)	

Legătura de rudenie între Ionașcu Banul și urmașii lui Pintelei Banul cel bătrîn ne rămîne încă necunoscută, dar ea a existat cu certitudine, după cum se poate deduce dintr-un act datat 1634 mai 4, în care sînt menționați ca megieși vornicul Avram din Misihănești, hatmanul Costin, Turle pîrcălab din Pitioeni, Banul vornic din Fundeni și alți proprietari din Sălivești, Crăulești, Băiceni, Ciuturești și Țurcani¹⁴, sate învecinate cu Fundeni.

Banul vornicul din Fundeni este, probabil, identic cu Ionașcu Banul din Fundeni; legătura cu celălalt grup (Pintelei — Pătrașco — Vasile o face prezența lui Pătrașco Banul, ca proprietar, în satele Băiceni, Cărăulești (Crăulești), Ciuturești, 1621 (7129) martie 23¹⁵, vecine cu Fundeni¹⁶. Se poate deduce că aceste sate au format, odată un singur corp de moșie.

Părți din satul Ciuturești, ce se află la circa 8 km de Fundeni, sînt dăruite în 1622 (7130) mart. 20 Mînăstirii Sf. Sava de „Stanca, fata lui Pintelei Banul cel bătrîn din Cîrligătura, cu nepotul acestuia Vasile, feciorul fratelui său Pătrașco Banul”¹⁷.

*
* *

Revenind la feciorii lui Ionașcu Banul, Vasile și-a mărit suprafața de pămînt moștenită prin căsătoria cu Anghenia, fiica lui Pavel a lui Lupu și a Mariei lui Dănăilă. Lupu, Dănăilă și Popa Ștefan sînt bătrînii din Secuieni, urmași ai lui Stănilă, pe care documentul din 1546, iunie, 27, dat de Petru Rareș, îi arată stăpînind partea de est a satului Secuieni, partea de vest fiind în posesia bătrînului Ocmăscu Pojar¹⁸.

¹⁴ *Catalogul documentelor moldovenești (C.D.M.)*, vol. II, nr. 968, p. 206; documentul nu se află cuprins în *Documenta Romaniae Historica*, XXII, (1634).

¹⁵ *D.I.R.*, 5/XVII, nr. 30, p. 28—29.

¹⁶ Vezi anexa nr. 3. Harta cu satele din com. Secuieni, jud. Bacău.

¹⁷ *C.D.M.*, vol. II, nr. 73, p. 29.

¹⁸ D. Zaharia, *op. cit.*, p. 204.

După cum arată „copia spiței scoasă di pi cea adevărată făcută de hotarnicul Constantin Ghenghe vornic de poartă“, (întărită și de noi, „noi fiind răzeși din acest bătrîn Dănăilă ne-am iscălit într-această spiță cum că easte adevărată și întoarni Eu Ioniță Țințar ce-i zic Bălăiță“) ¹⁹, Lupu, Dănăilă (ce a ținut pe fata Ursului Tălpan) și Popa Ștefan dețineau fiecare câte 262 stînjeni de pămînt ²⁰. Lupu a avut șase urmași din care „Pavel, fecior Lupului, ce au ținut pe Maria, fata lui Dănăilă“ a moștenit 131 stînjeni, din care dă fiicei sale Anghenia 26 stînjeni și 55 palme. La rîndul ei Maria, fiica lui Dănăilă, moștenind de la tatăl său 87 stînjeni și 24 palme, lasă fiicei sale Anghenia, căsătorită cu Vasile Banu, 17 stînjeni și 35 palme.

Din această spiță rezultă apoi că Vasile și Anghenia au avut trei urmași și anume : Zaharia, Neculai și Safta, căsătorită Gărmățu ; Zaharia Banu are la rîndul său pe Safta, căsătorită Luncanu, Ștefan, Măriuța, Vasile și Paraschiva, cărora le revine „zăstri oite un stînjen, o palmă și trei permaci de frate din bătrînul Dănăilă și un stînjen, cinci palme și șapte permaci de frate din Lupu, la feciorii lui Zaharia“

Urmașii lui Ștefan Banu, feciorul lui Zaharia, sînt preotul Gheorghe, preotul Ioniță, dascălul Ionu, Ioana, Ileana și Palaghia, iar din preotul Gheorghe Banu se trag Mihalache, diaconul Condurache, preotul Ioniță Banu, Constantin și Catrina. (Din spița de neam mai sus amîntită).

Pe la mijlocul secolului al XVIII-lea îi găsim pe urmașii acestor răzeși împotrivindu-se tendinței de acaparare a pămîntului lor de către Radu Racoviță vornic (ginerele lui N. Buhuș, căruia, în 1661 Nistor și Toader Banu i-au vîndut din ocina lor). „Avînd acești răzeși de mai sus numiți multă gîlceavă și judecăți cu mine“ se ajunge la învoiala din 7251 (1743) iunie 20, prin care Radu Racoviță „dă scrisoare la mîna tuturor răzeșilor din sat din Fundeni și din Secuieni și din Movila și din Răsăști și din Schei tot ținutul Romanului, anume lui Ștefan Banul și Lupului Banu, feciorii lui Nicolai Banu și a Zahariei Banu și Chiriac Gărmăț, fecior Saftiei ce este sor Lupului Banu și lui Ștefan Banul și lui Vasile, fecior Cătîinii și lui Palade și ieromonahului Varlan și Toader sin lui Toderiță și Ursache, răzeși din Secuieni. Și iarăși Lupul Banul și alt Ștefan Banu, feciorul lui Toader Banu și Chiriac Gărmățu, răzeși din Fundeni. Și iar Lupul Banu și Ștefan Banu și Vasile Nour și Chiriac Gărmățu răzeși din Răsăști“ ²¹.

Dar neînțelegerile vor continua și, pentru stabilirea hotarelor dintre moșia lui Radu Racoviță și cea a răzeșilor din Secuieni, comisul Ion Movilă dă mărturie hotarnică din 7267 (1759) iulie 6, din porunca lui Teodor Callimachi, obținută de Constantin Sturza mazil și Gheorghe, fiul lui Ștefan Banu, preot ²².

19 Vezi anexa nr. 4. Originalul spiței de neam în posesia lui Iorgu Bălăiță din Fundeni, com. Secuieni.

20 Vezi anexa nr. 5. Schița de plan a moșiei Secuieni, jud. Bacău întocmită de vornicul hotarnic Costin Gheorghe în anul 1827 octombrie 22.

21 Gh. V. Banu, op. cit., doc. nr. 1 din 20 iunie 1743.

22 D. Zaharia, op. cit., p. 208.

Pricini de neînțelegeri s-au ivit și între răzăși, care vin cu dovezi și înscrisuri pentru a-și susține temeiurile precum : „Cartea gospod. de la D-lui Ioan Neculau din 7253 (1745) mai 28, cătră hatmanul Radu Racoviță și Banul Vasile Roset, jăluindu-să Ștefan Banu, rudele și nepoții lor răzăși din Fundeni asupra lui Ștefan sîn Zaharia, Vasile Nour și alții a lor, arătînd jăluitorii că moșia Fundeni umblă în doi bătrîni : un bătrîn Băneștii și un bătrîn Harbuzeștii fiind vîndut hatmanului Radu Racoviță, au dat nuiții 30 de pămînturi din Răsăști și hatmanul le-a dat 30 pămînturi în Fundeni și răzășii lui Harbuz luînd hotarnic pe Neculai Ciutea și Gavril Lupiș, iar răzășii bătrînului Banu pe Mihalache, li-au măsurat moșia, cîmpul, poieni și siliști și razeșii lui Harbuz n-au vrut să puie pietre, rămîniînd să se judece la Divan deosăbit. Răzășii bătrînului Banu s-au jăluit precum că ei au dat o parte din moșie de la Movila hotărîtă și stîlpită și hatmanul le-au dat o parte din Săcuceni și razeșii lui Harbuz nu-i îngăduie a stăpîni acea parte“ ²³.

Pentru a se pune capăt neînțelegerilor ce au continuat de-a lungul secolului, a venit logofătul Constantin Tilimon la Isprăvnicia din Roman pentru delimitarea moșiilor Secuieni, Fundeni, Cîmpeni și Bătrînești, urmînd a cerceta scrisorile (înscrierile) ambelor părți. Dar razeșii din Secuieni și Cîmpenii „n-au vrut să-și arate scrisorile la cercetare, nici să stea față la hotărît, ci au umblat dosîndu-se“ așa că „logofătul Tilimon au zăbovit de i-au așteptat în cheltuială și cherdire di vreme august și septembrie și pînă la 9 a lui octombrie acestui an, cu pagubă și cheltuială pentru care i s-au dat această adeverință de cătră isprăvnicie“ în 1796 oct. 9 ²⁴.

Tot în acest sens episcopul Antonie, în 1787 av. 27, îi face în scris observație preotului Gheorghe Banu de la Fundeni că „după porunca ce ți s-au trimis de aici n-ai urmat ca să aduci sorisorile de moșii ce stăpînești, fiind trebuință a se scoate copii de pe dinsele să dăm la mîna logof. Constantin Tilimon... și iată zicem să fii sub blăstăm de vei tăgădui vreo scrisoare... și nu i l-ii arăta toate păr la una... ai să fii tras la grea răspundere... Iar de vei arăta tot adevărul, să fii blagoslovit“ ²⁵.

În cadrul acestor neînțelegeri dintre răzăși pentru stăpînirea pămîntului „Jurnalul“ Judecătoriei jud. Roman, din 23 iunie 1833 consemnează „Învoiala din 24 mai 1798 iscălită de Ion Bălăiță, Mihalache Banu, Toma Palăr, Ioniță Putină și Constantin Banu, învoială făcută cu Ioniță Călăroiu, Ursache Epure, Dumitru Epure și alții ai lor, prin care se arăta că, „avînd multă pricină pentru împărțeala moșiei Fundeni s-au măsurat și au împărțit-o pe doi bătrîni, anume Toader și Vasile Banu, feciorii lui Ionașcu Banu și învoit să stăpînească răzășii lui Vasile Banu partea de jos din cîmp, iar razeșii lui Toader Banu partea din sus, revenindu-le de parte cîte 89 stînji din cîmp și 48 stînji siliște“ ²⁶.

23 Gh. V. Banu, *op. cit.*, doc. nr. 9 din 23 iunie 1833.

24 *Ibidem*, doc. nr. 5 din 9 octombrie 1796.

25 *Ibidem*, doc. nr. 6 din av. 27, 1787.

26 *Ibidem*, doc. nr. 9 din 23 iunie 1833.

Mihalache și Constantin Banu sînt fiii preotului Gheorghe Banu. Și, la judecata amintită mai sus, au rămas nemulțumiți pîrîții Andrei Bălăiță și Gavril Banu, fiul lui Mihalache, urmînd ca jurnalul de judecată să se înainteze, cu raport, Divanului Țării de Sus pentru rejudecare.

După cum se vede, greu se stingeau pricinile de ceartă dintre răzeși pentru pămînt.

Lui Gavril Banu i-a rămas în păstrare Mărturia hotarnică din 1827 a moșiei Secuieni, întocmită de vornicul Costin Gheorghe²⁷. Fratele său, Vasile Banu, ot Negușeni (?) 27 bis are patentă de ruptaș în urma catagrafiei făcute în 1831—1832²⁸. El cumpără de la Damaschin „Inăria“ 150 prăjini cu 775 lei în anul 1854 noiembrie 1.

Nu toate satele menționate în documentele amintite au rămas pînă în zilele noastre²⁹. Astfel, au dispărut satele Răsăștii, Ciunăleștii, Lăzării, Movila și Scheia care au fost în proprietatea lui Ionașcu Banu și a moștenitorilor săi.

Dar, în timp de 200 de ani, moșia respectivă a fost divizată între urmași, conform dreptului succesoral egalitar, încît ramuri (îndepărtate) ale urmașilor lui Ionașcu Banu, ce-și au obîrșia în zina Fundeni, au fost nevoite să se răspîndească în mai multe puncte ale județului. Dintre aceștia, Constandin Banu, fiul lui Vasile, născut în 1815, făcînd parte din generația a VII-a a neamului său, a plecat în comuna Mărăști, satul Balaia a aceluiaș județ, unde are ca urmași patru feciori Toader, Alecu, Neculai și Dumitru (învățător în satul Prăjești, jud. Bacău).

Cosntandin Banu plecînd din satul Fundeni, com. Berbinceni la-Mărăști, vinde în 1867 aprilie 2, fratelui său Ion (1832—1917), „optzăci prăjini pămînt moșie a me, în care este și siliște, cu prețul de cinoi lei jumătate prăjina și care moșie este pe teritoriul Fundeni“³⁰.

Semnificativ este faptul că înainte de venirea lui Constandin Banu (n. 1815) din Fundeni în Balaia-Mărăști-Filipeni, se găseau în această comună și alți locuitori cu acest nume. Astfel, Catagrafia din anul 1772, la rubrica Rufeturile (scutiții) în număr de 12, indică la nr. 2 pe Ioniță Banu popă³¹.

Catargafia din (1831/1832) amintește, între birnici pe Petrache sîn Ion Banu³².

Catargafia din (1831/1831) amintește, între birnici pe Petrache sîn din Fruntești, ținutul Tecuci, pe Apostu sîn Petrache Banu. Dintre ruptași pe Ion Dascălu sîn Banu, iar la Feciori de privilegiați mazilo-

27 Vezi anexa nr. 5. Schița de plan a moșiei Secuieni, jud. Bacău.

27 bis Ibidem.

28 Gh. V. Banu, *op. cit.*, doc. nr. 23 din 1832.

29 Vezi anexa nr. 3. Harta satelor din com. Secuieni, jud. Bacău.

30 Gh. V. Banu, *op. cit.*, doc. nr. 30 din 2 aprilie 1867.

31 P. G. Dmitriev, *Moldova în epoca feudalismului*, partea I, Chișinău, 1975, p. 589.

32 Arhivele Statului Iași, Tr. 885, op. 1011, nr. 97, fila 265-270 și tr. 885, op. 1011, nr. 94, fila 41-51, Catagrafia pe 1831.

ruptași, rupte a visteriei : Însurăței treptelor 1837 pe Ilie sîn Ion Dascălu Banu, fiu de ruptaș a lui Ion Banu, după patenta din 1838 ³³.

Catagrafia din anul 1845 a com. Mărăști, ocolul Bistrița de Sus, ținutul Bacăului, proprietatea răzășilor, la rubrica birnici specifică pe Apostu sîn Petrachi Banul, Ion sîn Pintilie Banu și însurat în 1840 și pe Vasăli sîn Petrachi Banu ³⁴.

Semnălăm coincidența numelor lui Pintilie și Petrachi Banu din 1845 cu Pîntelei Banul cel bătrîn și Pătrașco Banu din jurul anului 1600.

Așa dar și satele din această parte a Moldovei prezintă caracteristicile orînduirii feudale românești, iar răzeșii, proprietari ai pămîntului, au dăinuit pe acele meleaguri din neam în neam.

DONNÉES RELATIVES A LA PROPRIÉTÉ „RĂZEȘEASCĂ“ DES VILLAGES DE LA COMMUNE DE SECUIENI, LE DISTRICT DE BACĂU, PENDANT LES XVIIe—XIXe SIÈCLES.

— R é s u m é —

Sur le fond caractéristique du régime féodal roumain s'inscrivent aussi les villages de la commune de Secuieni, le district de Bacău, des villages „răzeșești“ (allodiales), d'une accienne attestation documentaire. De ces villages, Fundeni appartenait aux petits propriétaires terriens libres, qui descendaient de Ionașcu Banu, qui a vécu autour des années 1600, d'après des informations cueillies dans des documents en manuscrits. Les documents publiés attestent en 1634, un certain Banu, boyard, „vornic“ de Fundeni, qui pourrait être ce Ionașcu Banu. Des générations antérieures à la lignée de Banu, les documents indiquent, au stade actuel des connaissances, un certain Banu, boyard, „vornic“ entre 1521—1522, un Banu „stolnic“ en 1555 et Pântelei Banul de Cîrligatura, dit le Vieux, qui avait des immeubles à Cucuteni, au district de Jassy et qui était le père de Pătrașcu Banul (1621) et le grand-père de Vasile (le fils de Pătrașcu) celui-ci connu des documents de l'époque (1621—1658) comme haut de parenté entre ceux mentionnés ci-dessus et Lupu. On peut déduire une liaison de parenté entre ceux mentionnés ci-dessus et Ionașcu Banu, hypothèse fondée sur le fait que les premiers possédaient les villages situés dans le voisinage de Fundeni avec qui ont formé jadis probablement un seul domaine.

On trouve les petits propriétaires terriens libres de Fundeni et des villages voisins dont les uns sont disparus aujourd'hui se révoltant contre le boyard Radu Racoviță „vornic“, qui a voulu accapérer leurs terrains et avec qui on arrive, après beaucoup de jugements, au contrat de 1743. Il y avaient aussi des dissensions entre les petits propriétaires à cause de la possession de la terre.

Les informations de l'article s'appuient hors les documents publiés en collections sur des documents de famille, gardés en manuscrit.

³³ Arhivele Statului Iași, Tr. 1316, op. 1488, nr. 1214, f. 198-211, fond Visteria Moldovei.

³⁴ Arhivele Statului Iași, Tr. 1423, op. 1619, nr. 90, f. 157-161.

Jurnal

ÎN NUMELE PREA ÎNALȚATULUI DOMN MIHAIL GRIGORE STURZA VEOVOD STĂPÎNITOR PRINCIPATULUI MOLDOVII

Anul 1841 martie 8 di cătră această judecătorie a ținutului Bacău sau tratarisit Dela procesului reclamarisit de Dumneei Elisaveta Brăiasca născută Mavrodin prin formalnicu vechil D. Iancu Lascar asupra Dumisale Cluceriului Dimitrie Velisar și o somă de răzeșii Fundeni, pentru răscumpărare a 15 pământuri moșie din acel hotar Fundeni, vîndută di cătră maicăsa Maria Mavrodin răposatului Stolnic Petrachi Velisar și dela acela trecută cătră pîrîți astăzi în ființa a tuturor feșilor ei fac parte în pricină luîndu-să mai întîi în ceterire cuprindire Delii precum și documenturile înfătoșate de pîrîți și anume următoarele

- I^u 1834 Fevr. 10, zapis prin care fratili pîrîtului întîi răpos. Velisar cumpără de la maica jăluitoarei acele părți ;
2. 1836 Fevr. 5, tij un zapis prin care pîrîtul Clucer cumpără de la casa fratilui său două părți din trei ce le ave cumpărate de mai înainte prin zapis di mai sus încredințați pe toate formile, aceste însă arătate în opis Dumnealui Clucerului precum și a răzeșilor aceste ;
- I^u 7169 (1661) Martie 15, zapisul lui Nistor Banu și Toader, feciori lui Ionașcu Banu din Fundeni prin care vînd a lor dreaptă ocină și moșii din doi bătrîni Medelnicerului Neculai Buhuș și în urmă au trecut zestre cătră Radu Racoviță ;
2. 7251 (1743) Iulie 8, învoială săvîrșită di cătră Radu Racoviță cu urmașii din Toader și Vasili Banu ci schimbă moșii din Fundeni ;
3. 7263 (1755) Octomv. 13, Cartia Domnului Mateiu Ghica Voivod cu care întărește schimbul moșii din Fundeni și arătătoare precum să împărțăști ;
4. 1834 April 27, învoiala săvîrșită întri răp. Stolnic Petrachi Velisar cu răzeșii Fundeni pentru răscumpărarea a 6 pământuri din Fundeni oăci vechiul jăluitoarei după înscrisu ce au dat au arătat că n'ari alte documenturi în această pricină decît dritul rudirii și art. 5 din pravila pentru răscumpărarea publicarisită la 839. Din toate acești giudecătoria au venit în lămurire că după ci răp. Stolnic Velisar la 834 cumpără aceli părți dela maica jăluitoarei fără nici un fel de formalita, apoi tot în acel an, Aprilie, apucat fiind di răzeși li treci și lor iară în vînzare șasă pământuri pol din acele 15 ci cumpărasă prin o hîrtie întitulată învoială, iarăș fără nici un fel di formalita publicarisitoari

decît numai întărită de judecătoria Romanului care întăritură nu figurisăşti altă decît buna lor aloătuirii şi tărie ca părţili contractuitori sau învoitoare să nu poată strica ; dar nu şi pentru o a triiă persoană pe care drituri păzîţi atît di lege ţivilă cît şi de ace firiască îi dau drept la această iară 8 pămînturi pol după moartea Stolnicului, soţia sa în anul 1836 februarie 5 li treci în di veci vînzări cătră pîritul Clucer prin formalnicu zapis înformăluit după urmăria publicaţiilor cu întăritură făcută pe temeiul art. III din anexa literii G. Şi dar după ci judecătoria sau pliroforisit şi au văzut încilcitură proţăsului au venit în lămurire. Că, precum sau mai zis, toate pravilile şi vechi şi noi o agiută pi jăluitoare de a răscumpăra lucrul părintăsc. Şi dar pentru că pîritul Clucer Velisar au apucat aşi înformălui cumpărăria sa cu publicaţiile în vreme cărora jăluitoarea au păzit tăcere necurmată. Apoi socotinţa giudecătoriei urmiazi ca asupra Dum. Cluceriului dritul şi dreptăţili jăluitoarii să sting cu totul neputîndu-să agiuta cu aceasta oă publicaţia n-ar fi auzît-o, iară pentru acele 6 pămînturi Pol di la răzeşi ca unii ce nici un fel di formalita n-au făcut apoi neputîndu-să ei agiuta cu publicaţiile Cluceriului Velisar fireşte înţălegîndu-să că cu publicaţia urmată pentru o parte arătătoare citimea ei nu să poati scuti în întregul hotar sau a mai mari parti decît ace cuprinsă în publicaţi măcar şi la o singură persoană de a fi, căci cînd aceasta ar urma aşa apoi publicaţiile nu ar fi nici ar figurarisi altă decît unealta înşălării putînd atuncia un om a vinde cătră altul trei stînjăni drepti ai lui şi 300 cu ră credinţă şi cu publicaţia acelor trii s-ar stingi dritul şi a oelorlanţi.

Pentru care socotinţa giudecătoriei se mărgineşte că jăluitoaria este în dreptate aş răscumpăra pe temeiurile de mai sus şi pe temeiul 5 din pravila pentru răscumpărare şi 3 tot din aceea pravilă numai singure aceli şasă pămînturi — Pol — di la răzeşi, rămîind Dumisale Cluceriului în temeiul publicaţiilor sale slobod de această pretenţie. Aşa urmîind socotinţa giudecătoriei să încheie acest jurnal în cari vor şi iscăli amîndouă părţile vroinţa ci ar ave cu aceasta, însă că dacă jăluitoarea pisti 30 de zîli dila iscăliria în jurnal nu va dispozitarisi banii 104 (galbeni) preţul răscumpărării, apoi şi acest drept i să stînge în veci. Dar pentru că valoarea proţăsului nu să cunoaşte să va scri privighetoriului ca să să facă asămine şi atunci întru apilărisirea la Divan a părţii ce ar rămîne nemulţumită să va urma potrivit formilor, slobozîndu-li-să şi întocmai copii.

Iscăliţi Prezident Grigori Morţun spătar

Căminar Stamatî

Director sluger Hociungu

Stolnic Grigori Obrejă

Am ascultat hotărîrea aceasta şi am rămas mulţămit.

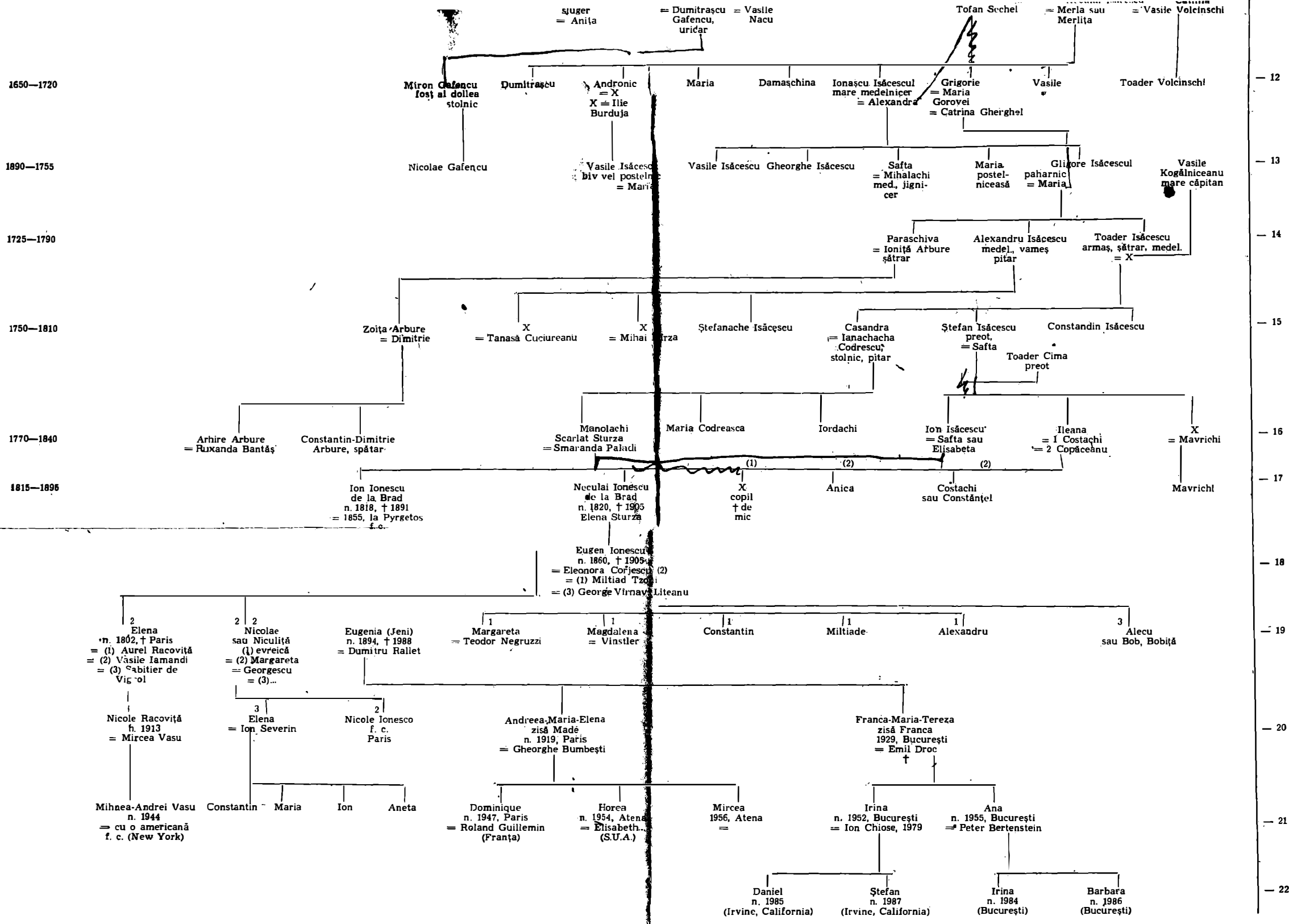
Iscălit, Iancu Lescaer Vechil

1841 April douăzeci şi patru

Am ascultat hotărîrea aceasta şi am rămas mulţămit.

Iscălit, D. Velisar Clucer

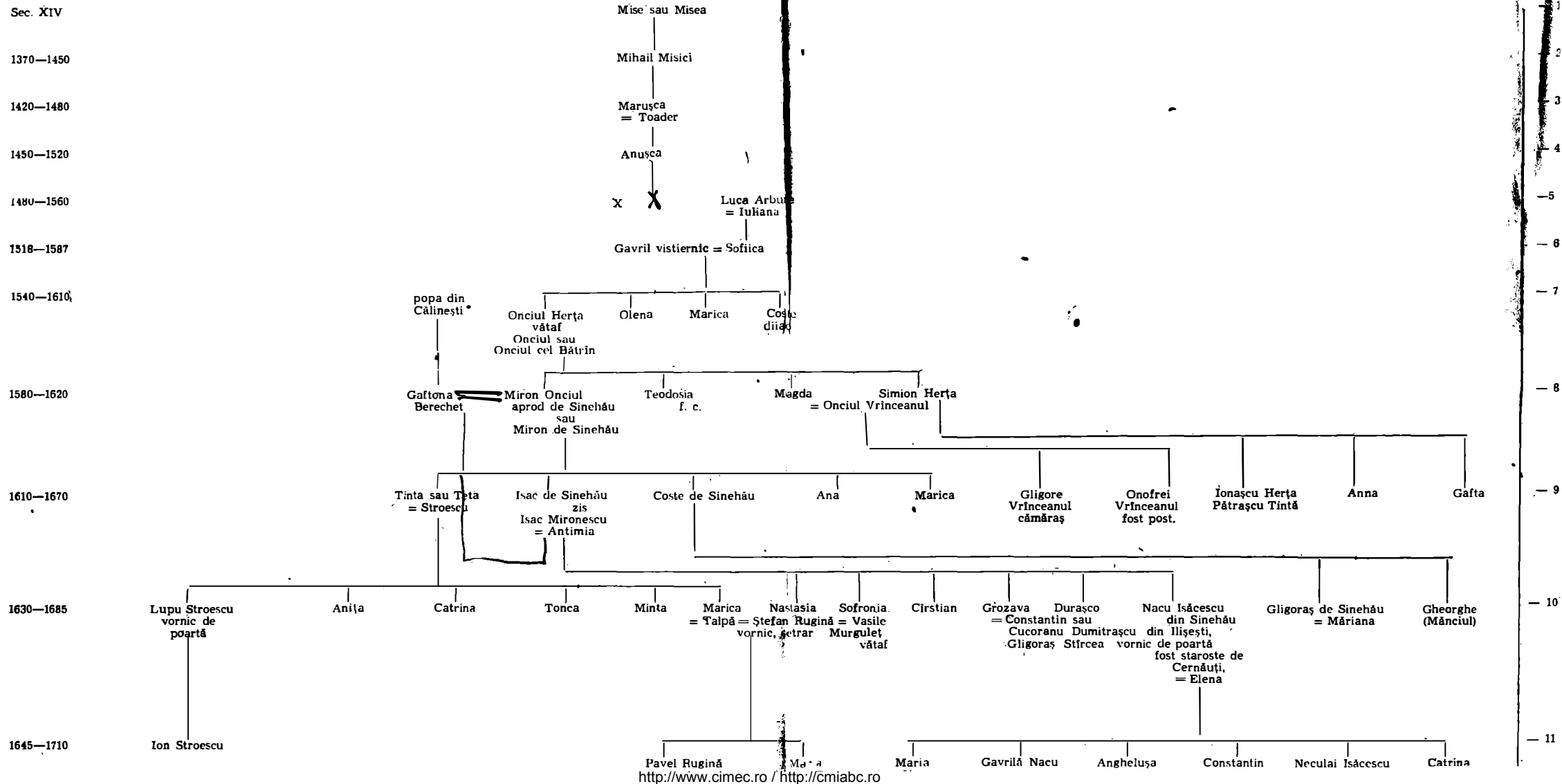
1841 april 26

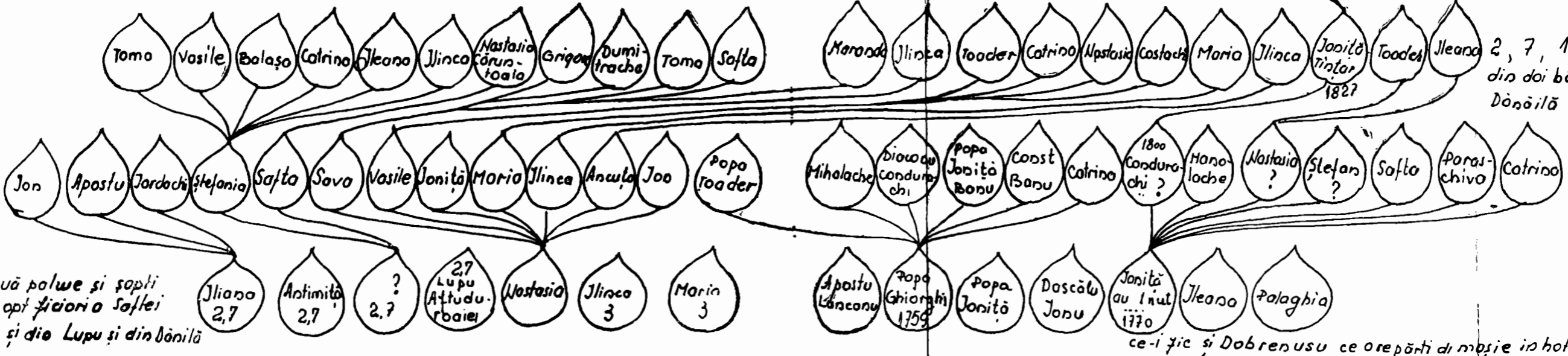
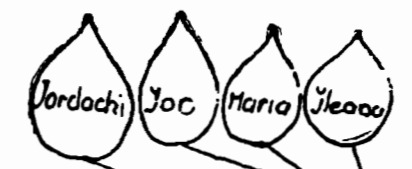
ARBORELE GENEALOGIC AL IONEȘTILOR DE LA BRAD

Ani aproximativi

Intocmit de GHEORGHE BURLACU

Stj Palme Permaci
14 3 5 Adică paisprezece stinjeni
și trei palme și cinci perwoci ci li dă in două
cu Gărăuțai li să vin câte șapte stj o palmă
și șapte perwoci, in dou parța lui Neculai
Arz Zahariei și Soflei

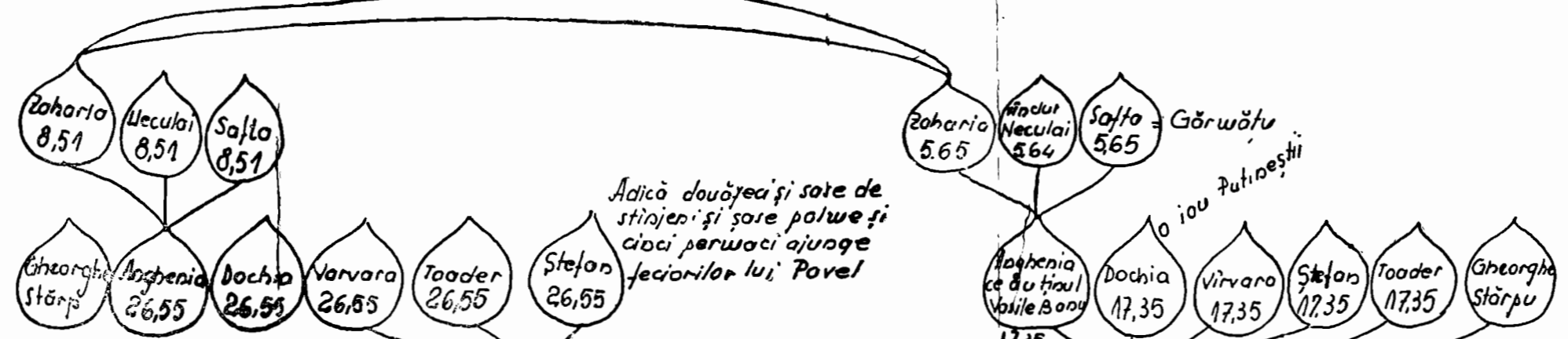
Adică două palme și șapte
perwoci pi opt feciori a Soflei
Luncăniței și die Lupu și din Dănilă

2, 7, 1 Parța Măriutei
din doi bătrini Lupu și
Dănilă

ce-i țic și Dobrenușu ce orepăti di moșie in hotorul Ungureni

Adică un stinjen și o palmă și trei permaci
di frați din bătrînul Dănilă țăstri
Un stinjen și cinci palme și șase perwoci
de frate li să vin din Lupu la feciorii Zahariei

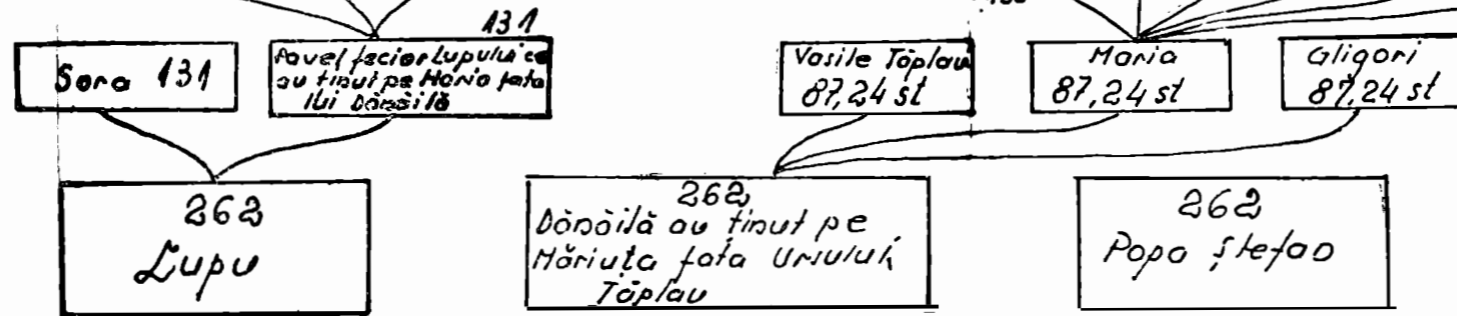

Adică opt stinjeni și cinci
palme de frate un permac in
trii feciori a Angheniei din
bătrînul Lupului

Adică douăzeci și șase de
stinjeni și șase palme și
cinci perwoci ajunge
feciorilor lui Pavel

o iou Putinești

Și noi fiind rășăsi din acest bătrîn Dănilă
ne-am iscălit într-oceastă spită cum că
tortă adevărată n întocwăi
Eu Jonita Țințari ce-i țic și
Băldă

Adică opt țeci și șapte
destinjeni și două palme
și patru perwoci de
frate in trii feciorii
lui Dănilă

Tinutul Rowanului moșia
Săucienilor, ce este despărțitor
pe trii bătrini care wai sui se
nuwere și să stăpîneru juwă
tote de rât Săucienii fără
23 jămînturi, Care această
spită de neawuri au opucat-o din
guia bătrînilor și teriori și doveți
vechi și cu bună griuire și dreptate
1827 Sept. 8

Au făcut-o eu și am iscălit pentru îndreptarea ueamurilor cum să traqu Putică
Această spită este copie scoasă di pi cea adevărată făcută de hotornicul Cons. Benghe vomic
de poartă de la hotărîtul Săucienilor

Au transcris-o eu după originalul ce se
afăla la rășosul Jorgu Băldă din Fundeni,
pe 3 mai 1932
Jh. V. Banu

Am ascultat această hotărîre și am rămas întru totul nemulțumiți.
 Iscălit, Lupu Damaschin ; Lascarachi Banu ; 1841 April 15
 Ioniță Lunceanu ; Andrieș Bălăiță ; Vasili Banu ; Vasili Palăr.

Judecătoria ținutului Bacău

Copia aceasta poslăduindusă din cuvînt în cuvînt cu originalul ei, și fiind întocmai să încredințează și de cătră giudecătorie pe formă.

1841 Mai 5

1841 Mai 5

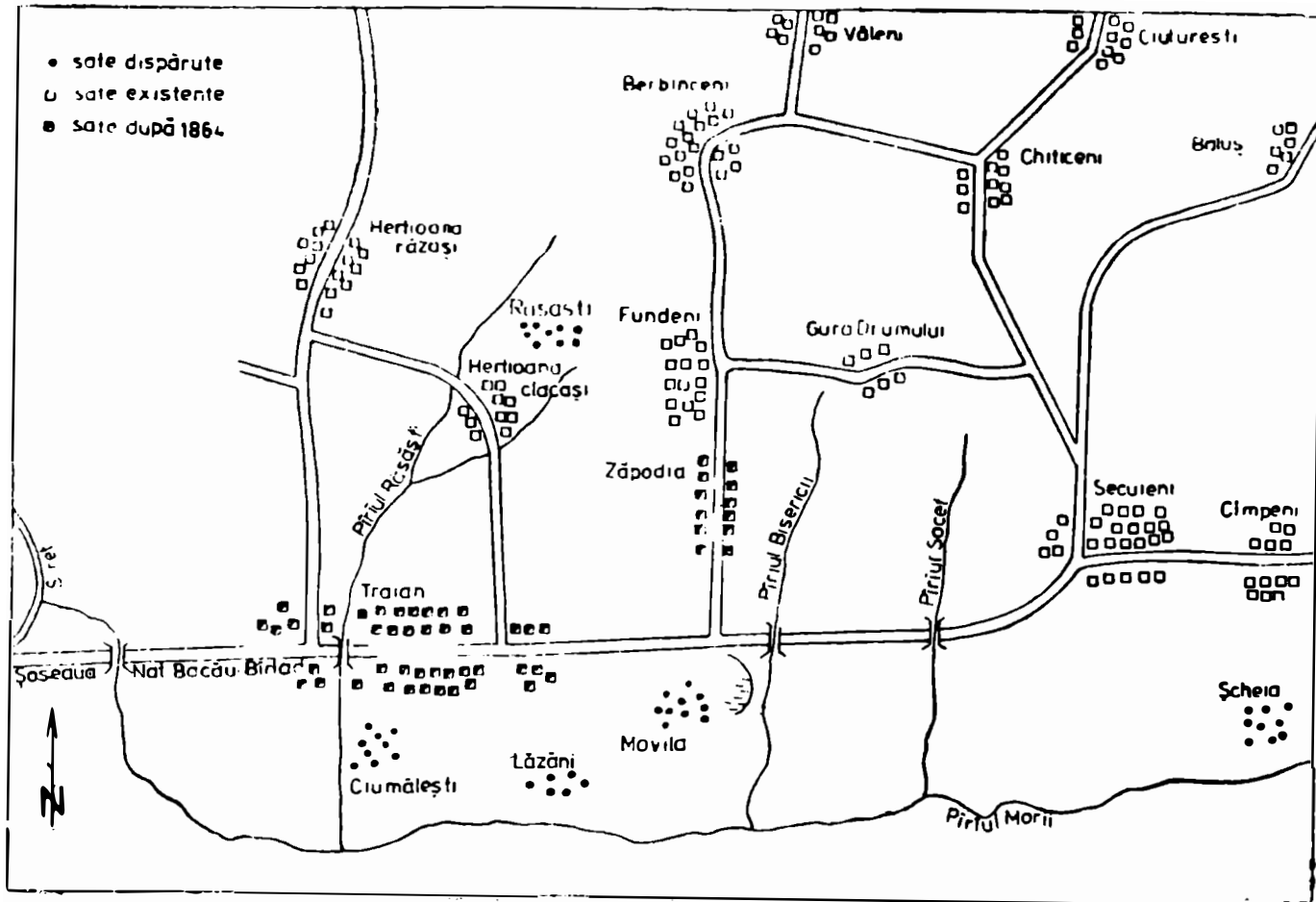
Nr 2271

Grigore Morțun spătar ; Căminar Stamati,...
 (LS) Director Clucer Hociung

Deșteptare

Anul 1841 luna Iunie zili în două potrivit legiuirelor art. 367 din reglement prin aceasta să dișteaptă știință oștigată din giudecată că dacă rămașii din giudecată vor rîdica pricina în apelația Divanului răspectiv a Țării de Gios precum este legiui fără răspundire de cauție după art. 303 apoi oștigata giudecătii este datoare după țircularnica Marii Logofetii cu N° 8321 urmată după hotărîre prea Înălțatului Domn a să înfătoșa la Divan spre ași ciștiga actu întărit și di cătră Înălțimea sa.

Prezident, Grigore Morțun spătar

Aneza nr. 3

